

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-668463-1/II/KW

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, 21. 04. 2011 r.

Pan
Andrzej Rusko
Prezes Zarządu Ekstraklasa S.A.
Liga Zawodowa Piłki Nożnej
ul. Wybrzeże Gdyńskie 6d
01-531 Warszawa

Wzajemny Respekt i Szacunek

Mając na uwadze podstawowe cele Ekstraklasz S.A., do których m. in. należy organizacja, rozwój oraz popularyzacja i budowanie dobrego wizerunku piłki nożnej w Polsce, a także napływające do Rzecznika Praw Obywatelskich skargi kibiców piłkarskich dotyczące stosowania przez niektóre kluby piłkarskie, zdaniem skarżących, praktyk dyskryminacyjnych ze względu na płeć, zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w następującej sprawie.

Jako konstytucyjny organ stojący na straży wolności i praw człowieka i obywatela, w tym również realizacji zasady równego traktowania, Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie zwrócić uwagę, iż Konstytucja RP w art. 6 gwarantuje równy dostęp do dóbr kultury. Jednym z aspektów realizacji konstytucyjnego prawa równego dostępu obywateli do dóbr kultury jest dostęp do kultury fizycznej, która stanowi część szeroko pojętej kultury narodowej, chronionej przez prawo. Zróżnicowanie warunków dostępu do widowisk piłkarskich oparte wyłącznie na płci może stanowić naruszenie zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn, wyrażonej w art. 33 Konstytucji, oraz gwarantowanej przez art. 73 Konstytucji RP wolności korzystania z dóbr kultury.

Istotne znaczenia w tym kontekście ma okoliczność, iż niejednokrotnie to Skarb Państwa, czy też jednostki samorządu terytorialnego są właścicielami obiektów sportowych (stadionów, boisk sportowych i innych obiektów sportowych). Obiekty oddane do użytkowania klubom sportowym służą realizacji zadań statutowych klubów sportowych, a także wypełniają swoistego rodzaju misję społeczną i zadania publiczne z zakresu sportu i kultury fizycznej. Ten szczególny rodzaj działalności, jakim jest sport, sprzyja integracji społeczeństwa, pomaga walczyć z uprzedzeniami i stereotypami. Dlatego też tak istotne jest, mając na uwadze znaczenie kultury fizycznej dla każdego obywatela oraz realizację konstytucyjnego prawa dostępu do dóbr kultury, aby stosowane przez organizatorów imprez

sportowych reguły ustalania warunków uczestnictwa, w tym cen biletów, nie budziły zastrzeżeń co do ich zgodności z obowiązującymi normami prawnymi.

W tym miejscu pragnę podkreślić, iż Rzecznikowi znane są problemy, z jakimi borykają się organizatorzy sportowych imprez masowych, próbujący różnymi dostępnymi środkami i metodami promocyjnymi zachęcić obywateli do wzięcia w nich udziału. Są to inicjatywy godne docenienia i poparcia. Podejmując tego rodzaju działania należy jednak mieć na względzie nie tylko regulacje konstytucyjne, ale także przepisy obowiązujące od dnia 1 stycznia 2011 r. ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. *o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania* (Dz. U. z 2010 r. Nr 254 poz. 1700). Artykuł 6 tej ustawy wyraża m. in. zakaz nierównego traktowania osób fizycznych ze względu na płeć w zakresie dostępu i warunków korzystania z usług, jeżeli są one oferowane publicznie.

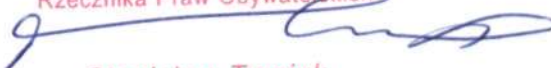
Z obserwacji Rzecznika wynika, że w celu zwiększenia liczby kobiet zainteresowanych udziałem w organizowanych przez kluby piłkarskie imprezach sportowych wprowadzane są specjalne ulgi na bilety wstępu, np. cenniki takich klubów piłkarskich jak Górnik Zabrze, Lechia Gdańsk, Wisła Kraków i Zagłębie Lubin przyznają kobietom bilet ulgowy; cennik Klubu Piłkarskiego Cracovia ustala dla kobiet specjalne bilety za symboliczną złotówkę; cennik Klubu Piłkarskiego GKS Bełchatów przyznaje 80% zniżkę dla kobiet; cennik Klubu Piłkarskiego Legia Warszawa - 30% zniżkę; cennik Klubu Piłkarskiego Polonia Warszawa - ok. 75 % zniżkę oraz Klub Piłkarski Widzew Łódź - 60 % zniżkę dla kobiet. Takie działania, z punktu widzenia przytoczonych norm prawnych, zwłaszcza jeśli mają charakter utrwalonej praktyki, budzą zastrzeżenia Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wprawdzie w świetle art. 11 wyżej wymienionej ustawy nie stanowi naruszenia zasady równego traktowania podejmowanie działań służących zapobieganiu nierównemu traktowaniu lub wyrównywaniu niedogodności związanych z nierównym traktowaniem, to jednak nie wydaje się wystarczająco uzasadnione stwierdzenie, że zróżnicowanie warunków dostępu do widowisk sportowych ze względu na płeć ich uczestników jest tego rodzaju działaniem pozytywnym.

W związku z powyższym, kierując się troską o realizację prawa obywateli do równego dostępu do dóbr kultury, a także zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich